

Dette eksempelet er laget av Regionale Verneombud for å vise hva vi mener at byggherren skal ha med i sin plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) for små og mellomstore byggeprosjekt.

Presisering: Byggherreforskriften gjelder ikke for privatpersoner som bygger, med unntak av plikten til å sende inn forhåndsmelding.

Innhold

1. Forord

2. Innledning

2.1 Orientering om prosjektet

2.2 Utarbeidelse, oppdatering og distribusjon av SHA-planen

3. Organisasjonskart

3.1 Organisasjonskart

4. Fremdriftsplan

5. Spesifikke tiltak

6. Endringer av SHA-planen

7. Aktuelle dokumenter som berører HMS/SHA-plan

Revisjonsoversikt

Revisjon	Revisjon gjelder	Dato	Utarbeidet av	Godkjent av
1	Endret vedleggsliste	5.3.2014	Ståle Stålesen	Harry Siem
0	Utarbeidet SHA-plan	15.2.2014	Ståle Stålesen	Harry Siem

1. Forord

Regionale Verneombuds (RVOs) erfaring er at det ofte mangler plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan) på små og mellomstore byggeprosjekt, som hyttebygging, eneboliger, små tomter, rekkehus, garasjer osv.

Denne SHA-planen er et eksempel for slike prosjekter. Den bygger på vår erfaring, byggherreforskriftens bestemmelser og opplæringen gitt gjennom koordinatorskolen.

2. Innledning

SHA-planen er byggherrens verktøy for å sikre at risikoforholdene som byggherren bringer inn i prosjektet, håndteres på en forsvarlig måte i henhold til byggherreforskriften.

Byggherren er ansvarlig for planlegging, gjennomføring og oppfølging av SHA-planen, men kan ved skriftlig avtale sette bort gjennomføringen av oppgavene.

Byggherreforskriften pålegger også ansvar til prosjekterende, arbeidsgivere og enkeltpersonsforetak.

2.1. Orientering om prosjektet

Her skal prosjektet beskrives kortfattet og i grove trekk.

2.2. Utarbeidelse, oppdatering og distribusjon av SHA-planen

Byggherren skal sørge for at alle arbeidsgivere er kjent med innholdet i SHA-planen. Dette gjelder også arbeidsgivere på plassen som byggherren ikke har kontrakt med, f.eks. underentreprenører og deres underentreprenører mv.

Bekjentgjøring og distribusjon av planen kan gjøres ved at byggherren pålegger sine kontraktsparter å distribuere videre til sine ansatte/underentreprenører/underleverandører, inklusive enkeltpersonforetak.

Det anbefales at SHA-planen i sin helhet slås opp på en oppslagstavle eller gjøres lett tilgjengelig på andre måter.

Opgaven med å påse oppdatering og distribusjon kan for eksempel fordeles som vist i tabellen på neste side.

Funksjon	Kontaktperson	Virksomhet	Epost/mobil
Byggherre			
Byggherres representant			
Koordinator prosjektering			
Koordinator utførelse			
Prosjekterende			
Entreprenør			
<i>Flere rader ved behov</i>			

3. Organisasjonskart

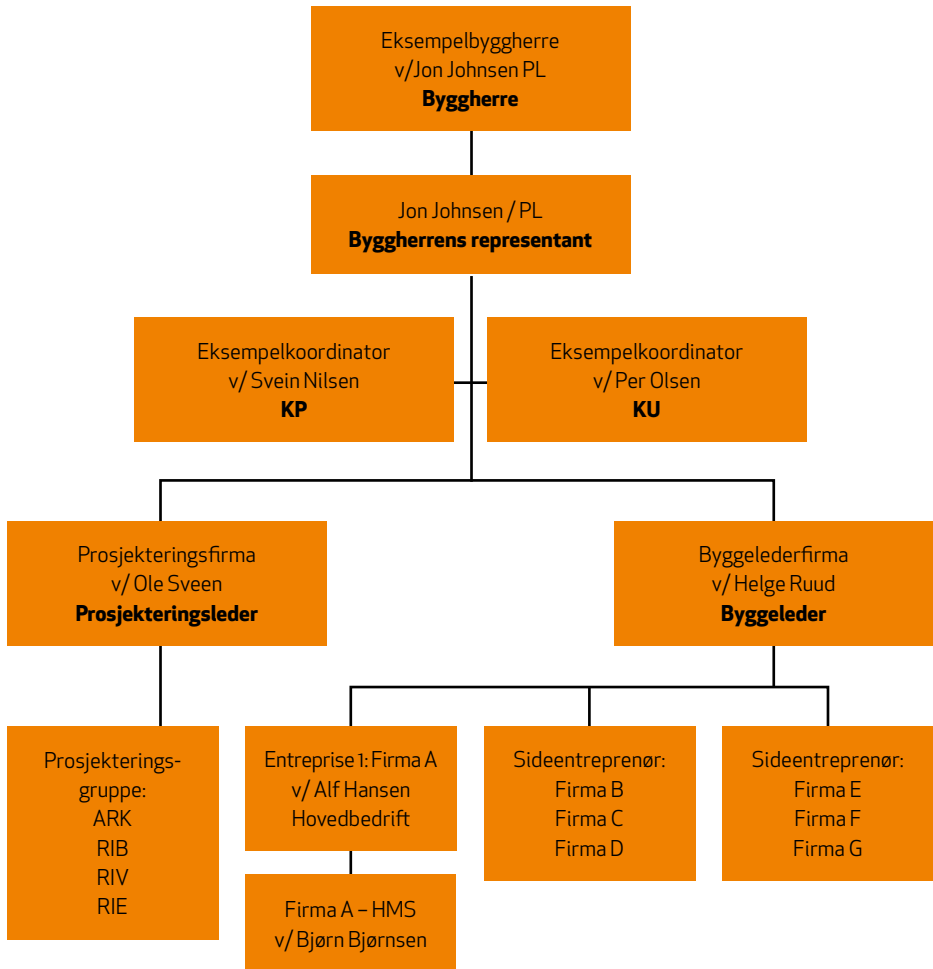
Under dette kapitlet skal det settes inn et organisasjonskart som viser hvordan prosjektet er strukturert og hvem i prosjektet som har de ulike rollene etter byggherreforskriften. Den valgte entreprisemodell og øvrige roller i prosjektet må også synliggjøres.

I et slikt organisasjonskart skal det fremkomme tydelig:

- Den valgte entreprisemodellen (totalentreprise, generalentreprise, hovedentreprise mv.)
- Rollene i henhold til byggherreforskriften
- De øvrige rollene i prosjektet som anleggsleder, byggeleder, prosjektleder m.m.
- Hovedbedrift

Entrepriseform	Kryss av	Merknader	Epost/mobil
Totalentreprise			
Delte entrepriser	X	Firma A er hovedbedrift	
Hovedentreprise			

3.1. Organisasjonskart

Husk kontaktinformasjon (telefon og epost)

4. Fremdriftsplan

Fremdriftsplaner er ofte store og svært omfattende dokumenter i både innhold og format som ikke er egnet å ligge i en SHA-plan.

I planen skal prosjektet beskrives med de viktigste og største milepælene i tillegg til leveringsdato for alle entreprisene.

Det kan gjøres på følgende måte:

Nr.	Beskrivelse	Dato
1	Byggestart (Delmål, viktige milepæler osv.)	
	Ferdigstillelse	
	Overtakelse fra entreprenør	

Ved endringer i planlagt fremdrift, skal det alltid foretas en vurdering om risikoforholdene er endret som følge av tidspress, annen rekkefølge på arbeider, flere arbeidsoperasjoner samtidig i samme område osv. Dette for å synliggjøre at endringer i tidspunkt/rekkefølge kan medføre økt risiko.

5. Spesifikke tiltak

Byggherren og de prosjekterende skal foreta risikoanalyser i forbindelse med planlegging og prosjektering. Koordinator(ene) skal påse at de prosjekterende har foretatt risikoanalyser.

Kjent og gjentagende risiko på byggeprosjektet skal ikke være med i SHA-planen. Dette skal beskrives i den enkelte virksomhets internkontroll. Eksempel på dette er at alt arbeid i høyden og på tak skal være forskriftsmessig sikret.

Her er eksempler på aktuelle forhold vi mener skal vurderes:

Må tilpasses lokalt

Nr.	Aktivitet/forhold	Spesifikke tiltak	Ansvar	Utført
3	Verneutstyr	Alle på plassen skal til enhver tid benytte synlighetstøy kl. 3. Dette gjelder også besøkende.	Entreprenør	
5	Arbeider i byggegrop og kulvert pga ustabile masser i grunnen.	Foreta grunnundersøkelse, beskrive graveskråning og størrelse på byggegrop og kulvert. Dette for å hindre utrasing og sikre rømningsmulighet fra byggegrop. Sikring mot vei må vurderes. Ta hensyn til graveskråning ved angivelse av anleggsvei på riggplanen. Ivareta dreneringen.	Rådgivende ingeniør og Entreprenør	
6	Arbeid nær og med høyspent- og lavspent-kabler i grunnen i forbindelse med bygging av kulvert. Arbeid nær fjernvarme-ledning må ivaretas.	(Gravemelding innhentes). Nøyaktig plassering av kabler må påvises før graving. Det må medtas nødvendig omfang håndgraving i tilbudsmaterialet.	Entreprenør og Rådgivende ingeniør elektro.	

7	Arbeid nær høyspent-ledninger og kraftinntak bygg.	Utføres av lokalt kraftlag. Byggeplass skal forholde seg til rutiner og forordninger iverksatt av kraftlaget.	Lokalt kraftlag
8	Arbeid på steder med passerende trafikk.	Etablere nødvendig lengde byggegjerde med 2,5 meters høyde. Sikker inn- og utkjøring til offentlig vei må opprettes. Forbudt å rygge ut i offentlig vei. Etablere snuplass innenfor riggareal og sikre mot byggegrop.	Alle aktuelle entreprenører
9	Montering av takstoler.	Bruke innvendig stillas i tillegg til det utvendige stillaset. Ved montering av A-stolene legges fastmontert plattning fortløpende.	Entreprenør
10	Arbeide med montering av prefabrikkerte elementer.	Det skal benyttes sikkerhetsnett som felles sikring av personell. Combisafe fallsikringsutstyr (galge) skal benyttes. Fysisk avstenging rundt og under arbeidsområde.	Entreprenør
11	Rømningsikkerhet i byggeperioden.	Rømningsveier merkes med fluoriserende skilting.	Entreprenør
12	Arbeidsplattformer	Ved arbeid over 2 meter skal arbeidsplattform benyttes.	Entreprenør
13	Tiltak for tørt bygg	Det skal etableres tak over tak.	Entreprenør
14	Bemanning	Det skal alltid være minst 2 medarbeidere på byggeplassen.	Entreprenør
15	Språk	Alle på byggeplassen skal kunne forstå og snakke norsk.	Entreprenør

6. Endringer av SHA-planen

Byggherren har ansvar for oppdatering av SHA-plan når avvik tilsier dette.

Det skal beskrives hvordan avvik av SHA-planen skal rapporteres, både fra byggherren til de utførende og fra de utførende til byggherren.

Eksempel på avvik er når fremdriftsplanen med beskrivelsen av når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, blir endret.

Det skal avtales hvordan avvik skal løses og hvem som har ansvaret for oppfølging.

7. Aktuelle dokumenter som berører HMS/SHA-plan

Riggplan

Byggherren skal stille krav til riggplan. Denne skal gi en god oversikt over byggeplassområdet med samlingsplass, samt hvor førstehjelp og beredskapsutstyr finnes.

Det skal også stilles krav til standarden på brakker, tilkomst til bygget, byggegjerder, ferdselsveier for arbeidstakerne, maskiner og biler. Ved behov stilles krav om trappetårn og byggheiser osv.

! Må tilpasses lokalt

Nr.	Dokument	Kommentar
1	Sjekkliste for oppslagstavle på byggeplass	Minimumskrav til oppslagstavlen.
2	Sjekkliste for vernerunder	Minimumskrav for vernerunder.
3	Sjekkliste inntakskontroll	Minimumskrav til kontroll av under-entreprenører i hele kontraktskjeden.
4	Sikkerhetsbestemmelser for byggeplasser	Minimumskrav til sikkerhetsbestemmelser. Kan suppleres med entreprenørens egne bestemmelser der disse er strengere.
5	Varslingsinstruks	Skal henges opp på oppslagstavle og andre hensiktsmessige steder.
6	Mal for oversiktsliste	Kan erstattes av oversiktslister som brukes av hovedbedrift eller elektroniske adgangssystemer.
7	Samordningsskjema	Arbeidstilsynets skjema best.nr. 504
8	Melding om bruk av underentreprenør	Skal brukes uendret i hele kontraktskjeden. Øverste ledd i kontraktskjeden er ansvarlig. Det vil si at den entreprenør som har kontrakt med byggherre skal sikre oversikt over hele kontraktskjeden og bruk av utenlandsk arbeidskraft.
11	Oppgavefordeling i henhold til Byggherreforskriften	NS 8440 B
12	Lønns- og arbeidsvilkår	Byggherrens påseplikt
13	Forsvarlige arbeidstidsordninger	Før arbeidet starter opp og sjekkes av byggherre. Henges på oppslagstavle.

Organisering

Ordningen med regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen ble innført i 1981 og er et trepartssamarbeid mellom Arbeidstilsynet, arbeidsgiverorganisasjonene Byggenæringens Landsforening og Maskinentreprenørenes Forbund, og arbeidstakerorganisasjonene Fellesforbundet og Norsk Arbeidsmandsforbund. Ordningen finansieres av en årlig avgift som innbetales av bedriftene i bygge- og anleggsbransjen. De regionale verneombudene for anleggsbransjen oppnevnes av Norsk Arbeidsmandsforbund og de regionale verneombudene for byggebransjen oppnevnes av Fellesforbundet.

Sekretariatet

Sekretariatet administrerer blant annet innbetalingen av avgiften. De svarer på spørsmål om avgiftsberegning og avgiftsplikt.

Fondet for regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen

Postboks 22 Sentrum
0101 Oslo

Besøksadresse: Stenersgata 1E, Oslo

Nettside: www.rvofond.no

Telefon: 815 58 070

Organisasjonsnr: 975 945 065